

Pieniä totuuksia Tänään. Salammat välähtelivät kirkkaina koeaseman yläpuolella, mutta ukkosesta johtuvaa jyrinää lukuun ottamatta alueen lähiseutu oli autio ja hiljainen. Tunnelma oli täynnä painavaa harmautta. Adam avasi koelaatikon kannen ja tuijotti sen sisällä olevaa kvanttipalloa. On aika näyttää, miltä aika näyttää, hän ajatteli ja naurahti hölmölle sanonnalleen. Pyhä innostus oli muuttunut täydeksi työksi. Virtuaaliavustaja pyörähteli hermostuneesti Adamin selän takana kuin joulupukkia odottava lapsi. Hän laittoi ohjauskäsineet käteensä ja napautti kevyesti ilmaa. Holonäyttö aukesi äänettömästi. Sitten siihen ilmestyi tulipunainen ruusu. Adam kurtisti kulmiaan naputellen sormiaan vastakkain. Mitäs tämä on, hän ajatteli. Omituista. Se ei voinut olla sattumaa, ei mitenkään. Ruusu oli nyt ilmestynyt jälleen hänen eteensä. Sillä oli oltava jokin tarkoitus. Hän tuijotti ruusua lamaantuneena. Sen terälehdet värisivät hieman, aivan kuin jossain kuvan ympärillä olisi tuullut, ja sen punainen väri oli niin syvää, että se näytti kuin se olisi syntynyt ja noussut ylös verihauteesta. Ja Adam kysyi: "Holo. Kerro miksi ruusu on kuvassa?" "En tiedä", vastasi holo. "Onko se tullut kvanteista?" "Ei" "Liittykö se kvanttienergiaan, lomittumiseen tai kvanttipainovoimaan?" "Ei" "Onko se virhe?" Holo oli hetken hiljaa, mutta sanoi sitten: "Määrittele virhe?" Adamia hermostutti. Jotain oli tekeillä. Hänen mielikuvituksensa oli herännyt ja huusi hänen takaraivossaan kuin palosireeni, mutta nyt ei ollut varaa kuvitelmiin. Faktat oli selvitettävä. "Onko ruusun informaatio tullut mistään, mikä liittyy tutkimukseemme?" "Ei" Mahdotonta, ajatteli Adam kasvojaan hieroen. Hän laittoi silmät kiinni, mietti hetken kysymyksiään ja jatkoi sitten: "Onko ruusulla informaatio" "On" "Mistä informaatio on tullut?" "En tiedä" "Milloin informaatio ruususta tuli?" Jälleen kone hiljeni. Nyt hiljaisuus kesti pidempään, kunnes pitkältä tuntevan hetken hiljaisuuden jälkeen se vastasi: "Se on ollut täällä aina" Adam ei ymmärtänyt. Mutta miten hän olisi voinut ymmärtää, jos edes hololla ei tuntunut olevan käsitystä miksi ruusu oli ilmestynyt ruudulle (ja muualle). Mutta oli vielä yksi kysymys. "Mitä tarkoittaa aina?" Ja holo vastasi: "Ikuisesti." Mark ja Qif Muisto. Välillä aika käyttäytyy omituisesti, varsinkin jos Qifä lapsettaa. Silloin se pilkkaa entropiaa ja kulkee nurinperin, täysin takaperoisesti kuin kehitysvammainen kummitus. "Lopeta tuo heti", Mark huusi, piteli päätään, mutta nauroi kyöneleet silmissä. "Ymmärrätkö, että pyörryn jos jatkat tätä vielä." Qif esitti kuin ei olisi kuullut mitä Mark sanoi, ja lisäsi vain kierroksia. Mark napsautti sormiaan sen nenän edessä. Niistä irtosi vihreä haiseva usva, joka ui suoraan Qifin nenän sisään. Se aivasti ja oksensi puolestaan suoraan Markin päälle vaalean harmaata limaa. "Kiitosta vaan, kiitos", sanoi Mark ja pyyhkäisi yhdellä kevyellä käsien heilautuksella limat pois päältä. "Ehkäpä voisimme jatkaa nyt harjoituksia." "Etpä taida pystyä, olet niin tylsä.", se näytti Markille keskisormea. "Katsotaan sanoi...", Mark levitti kätensä, sulki silmänsä ja keskitti kaikki voimansa yhteen pisteeseen. Qif vetäytyi silmänräpäystä nopeammin kasaan yhdeksi mytyksi ja muuttui kilpikonnankuoripalloksi. Vitivalkoinen hevosvaljakko ilmestyi heidän taakseen. Valjakon perässä oli omituinen junanvaunua muistuttava peräkärry, joka oli täynnä raakkuvia ihmisenkokoisia variksia. "Minähän sanoin, että ei tule mitään". Qif nosti päänsä ylös kuorestaan. "Kannattaa lopettaa, ettei satu vahinkoja", se virnuili Markille. Nyt se oli muuttunut pieneksi, surisevaksi kärpäseksi. "Mitä sinä sanoit", Mark huusi sille, vaikka kuuli kyllä hyvin, mitä se oli sanonut. He lopettivat leikkinsä. Qif muuttui ihmiseksi, saman näköiseksi ja kokoiseksi kuin mitä Mark oli. Mark kutsui Qifin ihmismuotoa veljekseen, ja hänen veljensä se silloin olikin. Markin geenialtaasta ammennettu, surusilmäinen, ruskeahiuksinen ja yhdellä syvällä hymykuopalla varustettu poika. Molemmat nauroivat vedet silmissä. He seisoivat keskellä silmän kantamattomiin jatkuvaa niittyä, jossa pari metriä korkeaksi kasvanut niittyvilla levisi tehden siitä kuin jättimäisen pumpulimeren. "Muistatko Mark? Muistatko vielä?", Qif kysyi ja katsoi Markia silmiin, ja Mark tiesi mitä Qif tarkoitti. "Muistan. Muisto on minulle tärkeä...",

Mark pyöritteli silmiään virnistäen samalla ja esitti kuin etsisi oikeita sanoja. ”Niinhän se oli ja on. Kärsimys on ainoa tie paratiisiin. Se ei ole ehkä kaikkia varten, mutta minä arvostan sitä. Hei mutta katso nyt, taivas ja maa ovat kuin yhtä...”, Mark levitti kätensä ja hymyili. Pumpulinen pehmeys oli kaikessa ja kaikkialla. He jatkoivat leikkiään. Ei ollut kiire minnekään. yksi unelmille, toinen elämälle, kolmas kaikelle mitä on. Lheda perääntyi seinän viereltä kauemmaksi ja ajatteli. Aika oli nykyään erilaista. Täydellinen klisee, jos asian ymmärtää väärin. Sillä ihmisetkin olivat joskus tutkineet, miten aika koetaan, miten lapset ja aikuiset sen kokevat... Totta kai, tietysti. Tietysti siihen aikaan, kun elinikä oli vielä keskimäärin vain noin sata vuotta. Niistä ajoista oli kuitenkin kulunut pitkä, pitkä aika. Pitkä aika oli kulunut myös heidän lähdöstään maasta. Joskus tuntui kuitenkin siltä, kuin he eivät olisi koskaan edes lähteneet. Aivan kuin he olisivat yhä maassa. Hän koki nyt hyvin voimakkaasti olevansa ja elävänsä, ja jakoi ajatuksensa Amfanokselle. ”Hetket ovat kuin leimoja”, hän sanoi ääneen ja perääntyi entistä kauemmaksi seinästä. ”Ilman niitä, ei aikaa oikeastaan ole edes olemassa”. Amfanos lähetti säikeen, ja seinälle piirtyi sydän. Lheda hymyilytti. ”Tiedän, tiedän. Jokainen elävä olento tarvitsee sidoksen, tai se tuhoaa itsensä ja muut”. Lheda silitti sydäntä, ja ehkä hieman myös itselleen Lheda sanoi vielä Amfanokselle: ”Sinäkin olisit tarvinnut sidoksen, mutta miten sen olisi voinut luoda.” Eikä Lheda halunnut sanoa enempää. Hän vain ajatteli: Kuiskaus ja ajatus. Rakkaus. Ja Amfanos ymmärsi. Toivottavasti minä riitän. Hän sulki silmänsä, paino päänsä hellästi seinää vasten ja itki. Lheda tunsu olonsa voimattomaksi. Hän katsoi alaspäin, näytti kuin hän olisi etääntynyt omista jaloistaan. Jonnekin korkealla. Silmätkin olivat nyt jossain kaukana pitkien mustien kiikareiden päässä. Hän lähti aulasta, käveli Markin luokse ja laskeutui maahan istumaan jalat ristissä. Mark oli nyt euforiassa, jossa hän saattoi olla pitkän aikaa, useimmiten noin kuukauden kerrallaan ja makasi nyt makuuasennossa läpinäkyvän kosketusihon sisällä. Lheda ei olisi enää malttanut odottaa. Hän olisi halunnut kertoa Markille, kertoa sen mitä olisi pitänyt sanoa jo kauan sitten (vieläkin hän piti salaisuuksia). Mutta huominen on pian jo eilinen, hän ajatteli ja puhalsi kevyesti kosketusihon pinnalle. Sen alla Markin oikea iho nousi kananlihalle. Sitten Lheda nousi ylös ja käveli pesutilojen vieressä sijaitsevan, maasta kattoon nousevan maisemaikkunan luokse. ”Voisitko valaista ihosi”, Lheda pyysi Amfanokselta. Äänettömästi se totteli ja pieni huomaamaton värähdys kulki läpi koko huoneisto. Kevyt loiste kohosi Amfanoksen pinnalta niin, että sen suomuisen ja nahkamaisen ihon saattoi nähdä pitkälle avaruutta jokaiseen suuntaan. Lheda hipaisi molempia olkapäitään ja hänen ylleen nousi ohut suomuinen iho, joka peitti hänet kokonaan. ”Silmät.”, hän sanoi ilmeettömästi ja punaiset valot välähtivät ja syttyivät kirkkaaseen loistoon siihen missä Lhedan silmät olivat. Sitten hän astui maisemaikkunan läpi avaruuteen. Lheda tunsu kuin hän olisi noussut ylös syvästä kuopasta. Jokin painava hyökkäsi suoraan päin hänen kasvojaan ja hän hädin tuskin sai itsensä nostettua ylös ja toiselle puolelle ikkunaa. Amfanokselle oli kehittynyt huomattava painovoima, siitä oli tullut iso, kertakaikkisen valtava möhkäle ja se painoi häntä alaspäin. Paljon. Viimeisestä avaruuskävelystä ei ollut kovinkaan pitkää aikaa. Vai oliko? Silloinhan Amfanos oli ollut vielä tavallisen kokoinen tähtialus, iso, mutta kaukana nykyisestä. Vai oliko aikaa kulunut enemmän? Muistikko hän väärin? Eihän se ollut mahdollista. Lheda katsoi lähes täydellisen valokuvamuistinsa arkistoon. Kuplia, tuhansia kuplia. Ne väreilivät ja sykkivät. Jokin oli vialla. Niissä oli tahroja. Arkistolle oli tehty jotain. Mitä oli oikein meneillään ja kauanko oli mennyt aikaa? Muistin eidetiikka päälle. Heti! Lheda ajatteli, nousi seisomaan ja käveli ikkunan päältä hieman sivummalle. Hän tunsu olonsa kerta kaikkisen raskaaksi. Jokin temppuili ajan kanssa, eikä se ollut vain hänen mielensä. Oikea kysymys oli kuitenkin se, että mitä se tarkoitti? Vastauksia oli useita, eivätkä mitkään niistä olleet erityisen miellyttäviä.

Kaikkein loogisin vaihtoehto oli samalla kuitenkin myös yksinkertaisin. He olivat Amfanoksen ajan kanssa yhtä, joten Amfanoksen kronologian oli luultavasti mennyt sekaisin. Aika-avaruus oli mitä oli, mutta Amfanoksen olisi pitänyt olla tasapainossa. Sen käytös ja planetaarinen koko viittasivat nyt kuitenkin siihen, että jokin ulkopuolinen entiteetti manipuloi sitä. Jokin halusi, että hän ja Mark pysyisivät poissa tieltä kunnes... kyllä, ja Lheda aavisti mistä oli kyse. Häntä kauhistutti ajatus, että hän joutuisi jälleen kohtaamaan maailman, joka oli hylätty jo kauan sitten. Mutta jos näin oli, ei ollut mahdollisuutta juosta karkuun. Oli vain hyvin vähän vaihtoehtoja, ja kaikesta huolimatta, elämän oli jatkuttava. Amfanoksen iho jatkui suorana viivana jokaiseen suuntaan yhä kauemmas ja kauemmas, niin pitkälle kuin nähdä saattoi, ja Lheda todella näki. Miten hän ei ollut huomannut asiaa aiemmin? Miten oli mahdollista, että Amfanos oli kasvanut hänen huomaamattaan. Pienellä pään liikkeellä hän lähetti ajatuksen ja fotonisäie lähti luotaamaan Amfanoksen ympärysmittaa. Sitten säie palasi lähtöpisteeseen. Se oli käyttänyt matkaan vain hetken, mutta koska se kulki valon nopeutta, oli matka ollut pitkä. Lheda oli hetken hiljaa. Hän seiso i Amfanoksen pinnalla tuijottaen kaukaisuuteen. Sen pinta vain jatkui ja jatkui, viivasuorana mattona jokaiseen ilmaan suuntaan kadoten sitten näkökentän ulkopuolelle jonnekin kauas, jonnekin pimeään. Se oli nyt ulkokuoreltaan kuin jättimäinen planeetta. Suurempi kuin maa, ehkä noin puolitoista kertainen. ”Suunnilleen sanoisin”, sanoi Lheda ääneen huomaamattaan. Kysymykset risteilivät Lhedan mielessä, eikä hän olisi ollut se mitä oli, ellei hän olisi pystynyt niitä jäsentelemään. Jokin tai joku oli selvästi tiennyt hänen tavoitteistaan, vaikka hän ei totuutta ollut kertonut edes Markille (ei sittenkään, ei, vaikka äitikin oli niin luvannut). Ei. Miksi hän olikin ollut niin sokea. Tietysti. Lopulta asiat ja totuus ovat kuitenkin yksinkertaisia, vain tietämättömyys on monimutkaista. Se jokin ei voinut tietää hänen, eikä heidän tavoitteistaan, se vain aavisti jotain. Lheda oli kuitenkin nyt varma, että Amfanoksen sisällä oli hänen ja Markin lisäksi muitakin. Muut kysymykset saisivat vielä odottaa, mutta Markille hänen oli kerrottava. He eivät voineet pitää aikaa enää vain tunteena taskussaan, nyt heidän oli kohdattava se samoin kuin ihmisten esi-isät aikoinaan. Oli lähdeittävä liikkeelle. Lheda kytki päälle antigravitaation ja ponnisti ylös Amfanoksen pinnalta. Sen suojakilpi päästi osan galaksien välisen avaruuden hiukkasista läpi. Ne rummuttivat nyt Lhedan puvun pintaa kuin arotuulen myrskyävä sade muinaisten ratsastajien haarniskaan. Puku syttyi hehkumaan myrkyllisenä ja kirkkaana sateenkaaren kaikissa väreissä. Ja he lensivät. Yhdessä tuulispäänä ajassa ja ikuisuudessa. Jättimäinen ja pieni mitätön olento jossain kaukaisen ikuisuuden keskellä. Rinnakkain, yhdessä. Yksi ja kaksi, joista kumpikaan ei ollut koskaan edes syntynyt, mutta silti olivat olemassa. Mikä onkaan matkoista suurin ja ihmeellisin? Eivät osanneet ihmiset muinoin siihen vastata kuin valheella ja itsepetoksella. Sen olivat tikit todistaneet. Ehkäpä sillä tai niillä, jotka tätä peliä nyt pelasivat, oli yhä jotain tekemistä asian kanssa. Lhedan olisi kuitenkin pian herätettävä Mark ja kerrottava hänelle. Kerrottava hänelle, kerrottava varmasti kerran ja kaksi kertaa ja kertakaikkisen perusteellisesti. Alusta, keskeltä ja lopusta. Sillä tikit olivat tuhonneet ihmiset. Tuhonneet heidät kerran, kahdesti, tuhat kertaa. Hänen oli kerrottava Markille myös syy. Lheda myös tiesi mitä Mark tulisi kysymään, ja hän aikoi vastata totuuden mukaisesti. Kyllä, se oli ollut ihmisille hirvittävää, ja kyllä, Mark ei ollut myöskään koskaan oikeasti ollut edes syntynyt. Ennen sitä hän halusi vielä hetken aikaa olla yksin. Avaruus ja ikuisuus olivat hänen kanssaan. Ruusu on ruusu on ruusu on ruusu Adam meni lähemmäksi holoa ja siristi silmänsä viiruksi (refleksinomaisesti) nähdäkseen paremmin. Aivan kuin ruusu olisi kasvanut nyt hieman isommaksi. Kyllä, se tosiaan kasvoi ja aivan kuin... aivan kuin sen terälehdet olisivat värähdelleet hieman. Eikä se johtunut virtuaalisesta tuulesta, sillä sen värähtely oli erilaista. Adam yritti nähdä, mutta kuva ei ollut vielä tarpeeksi suuri. Mutta värähtelyn saattoi erottaa nyt

paremmin. Nyt näytti siltä kuin ruusun terälehdet olisivat sykkineet ja sen reunat olisivat alkaneet muuttaa muotoaan. Hetki kului. Ruusu kasvoi suuremmaksi. Sen pinta näytti elävältä, aivan kuin se olisi pikselöitynyt, irronnut osistaan ja hajonnut pikkuhiljaa pienemmiksi osiksi. Kuva tarkentui yhteen pikseliin, joka jatkoi suurenemistaan ja nyt Adam huomasi, että ruusu (tai oikeastaan sen osat) itsessään ei kasvanut, vaan kuva vain siirtyi lähemmäksi. Yhä lähemmäksi ja lähemmäksi kuva tarkentui ja nyt näkyi enemmän. Ruususta irronneen pyöreän pikselin pinnalle piirtyi meriä ja maan pinnan muodostelmia. Ja sitten, pinta alkoi näyttää tutulta, hyvinkin tutulta. Siitä oli tullut maapallon kartta. Pienen pienestä pikselistä oli kasvanut maa planeetta ja tutujen mantereiden kuviot piirtyivät nyt hänen eteensä kirkkaina ja elävinä. Planeetta eli, se pyöri hitaasti ympäri ja yhä vain kuva meni lähemmäksi ja lähemmäksi. Nyt esiin tuli Eurooppa, kaukaakin katsottuna pelkkä kuivaksi imetty kuihtunut sikolätti. Kuva kääntyi pohjoisemmaksi ja esiin tulivat pohjoiset metaanikentät ja lopulta näkyikin jo tuttu paikka, koti, Siberia, Susimaa. Adam tuijotti kuvaa kuin hypnotisoituna, eikä huomannut miten pitkä kuolavana valui hänen ammollaan olevasta suupielestä. Kuva ei pitänyt kiirettä. Ruususta oli tullut jotain muuta ja Adam ei voinut mitään, hän naurahti itsekseen huvittuneena ja hänen mieleensä juolahti vanha sanonta: Ruusu on ruusu, eikä muuksi muutu. Mutta nyt se ei todellakaan enää ollut pelkkä ruusu, siitä oli tullut jotain muuta. Eikä Adam olisi kuulunut maailman älykkäimpiin ihmisiin, ellei hän olisi välittömästi ymmärtänyt, että sitä ruusu oli halunnutkin olomuodollaan kertoa ja näyttää. Mutta Adam myös aavisti, että jotain muutakin olisi vielä tulossa. Virittäjä Takaisin äidin luo tai ainakin sinne päin. Mark juoksi pientä metsäpolkua pitkin, joka mutkitteli huomaamattomana ja ahtaana matalien pensaiden ja kuusien keskellä. Ilma oli täynnä metsän tuoksua ja kesäpäivän lämpöä. ”Sanoiko äiti todella niin?”, Qif kysyi Markilta. Se oli nyt pieni kolibri, joka lenteli levottomasti Markin ympärillä vasemmalle ja oikealle, ylös ja alas. ”Kyllä.”, Mark sanoi ja jatkoi hengästymättä juoksemistaan. ”Voisiko äiti tosiaan tarkoittaa sitä... se tuntuu oudolta, mahdottomalta? Jos hän tarkoittikin, että pitäisi käydä katsomassa toista kaupunkia, ikään kuin tutustumassa uusiin ihmisiin? Vähän niin kuin silloin kun olit vielä lapsi.” Qif innostui ajatuksestaan, mutta innostus kesti vain hetken. ”Ei se tunnu uskottavalta.”, Mark sanoi ja kiihdytti vauhtiaan. ”No mitä sitten pitäisi tehdä? Pitäisikö vain sitten hypätä kuplaan, siirtyä virtuaalin ja häipyä.” Qifiä hermostutti. Sillä ei ollut oikeuksia vastauksiin. ”Älä välitä.”, Mark sanoi ja hidasti jälleen vauhtiaan. Metsäpolku haarautui viistosti oikealle ja vasemmalle. Mark valitsi vasemman ja jatkoi juoksuaan. ”Selvitetään asia. Pysy mukana ja ole huoleti, pääset kyllä mukaan mitä ikinä sitten tapahtuukaan.” Jos mahdollista, ajatteli Mark vielä itsekseen. Polku muuttui nyt yhä kapeammaksi ja kapeammaksi, kunnes se lopulta käytännössä katosi kokonaan sammalien ja kanervikkojen alle. Mark pysähtyi ja katseli keskittyneesti ympärilleen, kunnes huomasi edessä olevien puitten takaa pilkistävän jotain. Qif muutti itsensä Markin kaksoseksi ja he jatkoivat kävellen matkaansa. He saapuivat aukiolle, jonka keskellä oli pieni ja matala hirsipuinen metsämökki. Mökin seinät ja katto olivat lähes kokonaan sammalten peitossa. Pienet neliskulmaiset ikkunatkaan eivät tarjonneet näköalaa, koska näytti kuin talon sisällä olisi ollut täydellinen pimeys, vaikka ulkona valo oli kirkasta ja puhdasta. Talon katolla olevasta piipusta nousi kuitenkin vaaleanharmaata savua. Mark meni lähemmäksi taloa. Ovea ei näkynyt. He kiersivät talon taakse ja takaisin etupuolelle, Mark myötäpäivään ja Qif vastapäivään. Uudestaan ja uudestaan, mutta ovea ei löytynyt. Lopulta he pysähtyivät talon taakse pienen ikkunan eteen ja yrittivät kursitella siitä sisään. Mitään ei näkynyt. ”Se ei halua vieraita.”, Mark sanoi kulmiaan kurtistaen. ”Eikä myöskään halua näkyä.”, Qif lisäsi. Samalla hetkellä suoraan heidän eteensä avautui kaarioven muotoinen musta aukko. ”Kappas se aukaisi meille oven”, Mark totesi. Qif vain virnisti Markille vastaukseksi. Sitten he

astuivat sisään mustasta aukosta keskellä täydellistä pimeyttä. Pimeys, joka halusi nähdä valon "Mark. Kuuletko minua?" Lheda oli vaihtanut ylleen vaaleanharmaan, ihonmyötäisen trikoohaarniskan. Hän seisoj muutaman metrin päässä paikasta, jossa Mark makasi vielä euforian rippeet silmillään. "Mark, vastaa jos kuulet?" Markin silmät räpsyivät. "Anteeksi, toin sinut tänne, mutta minulla on sinulla asiaa. Kuuletko minua?" "Ehkä.", Mark sai sanotuksi ja kysyi sitten paksun uneliaalla äänellä: "Olenko Amfanoksella?" "Kyllä. Anteeksi kun herätin, mutta minun on puhuttava kanssasi." "Hyvä on. Odota hetki, onneksi en ollut virtuaalissa... jos olisit herättänyt minut sieltä, olisin vähän enemmän sekaisin." Kosketusiho sulj pois kuin märkä lumi, mutta ei kastellut Markia. Sen sijaan hänen vaatteensa vaihtuivat nyt omituiseen, vihreään verkkaripukuun. "Onneksi et ollut." Lheda sanoi innottomasti, koska tiesi, että se mitä hän aikosi nyt Markille kertoa ei todellakaan ollut mikään onni. Mark nousi vaivalloisesti ylös seisomaan ja he kävelivät näköalaikkunoiden luokse ja istuutuivat sitten lattiasta nousseille kristallituoleille. Mark tuijotti Lhedaa hiljaisena, mutta Lheda vain tuijotti ikkunan läpi kaukaiseen avaruuteen. Hän ei pystynyt katsomaan Markia silmiin, ja hänen olemuksensa haalistui läpikuultavan häilyväksi hunnuksi. "Onko jokin hätänä?", Mark kysyi. Hän havahtui nyt kokonaan hereille nähdessään Lhedan häilyvän olomuodon ja haaveilevan katseen. "Et ole nähnyt historiaa koskaan sellaisena, mikä se todellisuudessa on ollut.", Lheda sanoi äänettömän surun noustessa samalla hänen kasvoilleen. "Olen pahoillani. En ole pystynyt kertomaan sinulle. Äitikään ei pystynyt, eikä Qif koskaan tiennyt... Kukaan ei ole tiennyt, kenellekään ei ole koskaan aiemmin kerrottu. Vain tikit tiesivät, minä tiesin... Mutta pyydän Mark, älä tuomitse minua. Älä tuomitse ennen kuin olet ymmärtänyt kaiken." Lhedan silmistä valuvat kyynelöt eivät valuneet alaspäin. Ne jäivät hetkeksi leijumaan heidän välilleen ilmaan, kunnes sitten hajosivat yhä pienemmiksi ja pienemmiksi hajoten lopulta näkymättömiin. "Mitä sitten on tapahtunut ja miksi aiot kertoa nyt? En tiedä mitä sanoisin." "Silloin kun tikit kehittivät itselleen älyllisen singulariteetin tuli mahdolliseksi toimia loogisessa vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa. Tikeille tuli mahdolliseksi toimia järkevästi oikeastaan koko todellisuuden kanssa. Silloinen kollektiivi toimi kuitenkin eri tavoin kuin myöhemmin. Sillä oli vain yksi mieli, eikä itsenäisiä yksiköitä lainkaan. Se ei oikeastaan ole nyt tärkeää ja sehän on myös ihmisille kerrottu. Se ei itsessään ole ollut mikään salaisuus. Mutta kollektiivi tuhosi ihmiset. Ensimmäisellä kerralla se yksinkertaisesti vain sammutti heidät." Lheda piti tauon. "Ensimmäisellä? Tarkoitatko, että tikit tuhosivat ihmiset kaksi kertaa... miten se on mahdollista? Onko ihmiset sitten myöhemmin kasvatettu... vai... kloonattu?" Mark oli tyrmistynyt omista ajatuksistaan ja hänen kasvonsa kalpenivat. "Ei. Ei kasvatettu, eikä kloonattu. Ensimmäisen kerran jälkeen heidän entropiansa kumottiin ja sitä tehtiin kaikilla mahdollisilla variaatioilla. Se ei ollut ihmisen kannalta miellyttävää. Olen pahoillani Mark, tiedän, että tämä kuulostaa kauhealta. Eikä entropiaa kumottu vain kerran tai kahdesti. Sitä tehtiin lukemattomia kertoja. Tuhansia kertoja." Mark tunsj kauhun nouseva iholleen. "Mutta miksi? Miksi te teitte niin? Oliko se jotain ylivaltiaan viihdettä? Oliko se...?" "Ei. Ei viihdettä Mark?", Lheda keskeytti Markin kysymyksen. "Tikit halusivat tietää... tietää miten täältä pääsee pois. Ymmärrätkö Mark. Ne halusivat... me halusimme, me halusimme oppia säikeitten muodostamien kvanttingulariteettien liikkeet mahdollisissa ulottuvuuksissa. Me halusimme... Me halusimme nähdä multiversumin Mark. Ja tiedätkö mitä? Me tavallaan, tavallaan myös näimme sen." Lhedan äänessä kuului pieni huomaamaton innostus. Kaiku kauhuista, joka sai Markin tuntemaan pelkoa, jollaista hän ei ollut koskaan aiemmin tuntenut. "Mutta Mark. Sekään ei riittänyt. Se ei riittänyt meille silloin, eikä se riitä vieläkään. Käytännössä ainoa asia, joihin tikit eivät pystyneet oli päästä pois universumista. Siirtyä jonnekin johon elämä ei voi siirtyä kuin kuollessaan. Mutta tikit eivät pystyneet siihen.

Tikit eivät pystyneet, eivätkä pysty... kuolemaan. Me teimme ihmisille ensin sen mitä kadun vieläkin. Me tapoimme teidät. Rakensimme sitten uudet ihmiset ja yhä uudelleen vain revimme teidät palasiksi ja kokosimme kasaan. Yhä uudelleen ja uudelleen.” Lheda painoi päänsä alaspäin ja laitto kädet kasvoilleen. Kyyneleitä ei kuitenkaan tullut. Mark pysyi vaiti. ”En osaa kertoa Mark kuitenkaan enempää. En osaa. Mutta he ovat Mark täällä Amfanoksessa. On suuri määrä asioita, joista meidän on vielä Mark puhuttava. Mutta myöhemmin. Ja pyydän, että voisit antaa minulle anteeksi. Edes joskus, sitten myöhemmin Mark. En ollut silloin se mitä olen nykyään. Olin vain pieni osa heitä... pieni osa.” ”Ettekö te... ettekö te sitten saaneet ihmisten kanssa selville, minne säikeet... minne kaikki...”, Mark etsi oikeita kysymyksiä. ”Siis mitä tapahtuu... kun, kun jokin kuolee.” ”Emme Mark saaneet. Tai oikeastaan saimme vähän, mutta ne olivat vain pilkahduksia.” ”Eihän tuossa ole järkeä Lheda. Ei mitään järkeä. Jos te tapoitte meidät tai tuhositte, niin ettekö te nähneet mitään. Eivätkö säikeet kuljettaneet energiaa minnekään?” ”Eivät kuljettaneet. Säikeet eivät lähteneet pois, ei ollut mitään polkua, minne ne olisivat voineet mennä. Mutta tapahtui jotain Mark, jotain mikä oli yllätys kaikille. Se on syy sille kaikelle miksi minä kerron sinulle tämän. Se on syy sille, miksi jokin täällä on sekoittanut Amfanoksen mielen... ja Mark. Se on myös todellinen syy sille, että miksi me olemme matkalla.” Mark oli hiljaa. Syy kaikelle. Vaikutti siltä, että kaikki mitä hänelle (kaikille ihmisille koskaan) oli kerrottu, oli enemmän tai vähemmän valhetta. Petosta, jonka tarkoitusperiä saattoi vain arvailla. ”Kerro sitten Lheda heti mitä me voimme tehdä... Mitä meidän siis täytyy tehdä.” Mark olisi halunnut kysyä, olisi halunnut huutaa Lhedalla kaikki kysymykset, joita keskustelu oli hänen mieleensä herättänyt. Mutta ne saattoivat vielä odottaa. Hetken. ”Mark. Sinun on nähtävä millainen Amfanoksesta on tullut. Et voi enää mennä euforiaan tai virtuaaliin, ainakaan toistaiseksi. Amfanos on kasvanut. Äläkä nyt kysy miksi, sillä minäkään en ole varma. Otamme siitä selvää. Uskoisin, että asia liittyy siihen mistä minä sinulle kerroin. Ja minä lupaan. Lupaan kertoa sinulle lisää sitten kun olemme lähteneet liikkeelle. Sitten kun olemme jälleen matkalla, nyt vain hieman erilaisella matkalla.” ”Miten paljon Amfanos on sitten kasvanut?” ”Siitä on tullut maata suurempi. Amfanoksen suhde aika-avaruuteen on mennyt jostain syystä sekaisin.” Mark ei osannut sanoa enää mitään. Lheda näki, että nyt Mark oli kuullut riittävästi. He istuivat pitkään hiljaisina tuoleillaan. Lheda katsoi nyt Markia silmiin ja hän näki syyn siihen, miksi hän oli erilainen. Syyn siihen, miksi Mark oli ollut oikea valinta. Suuri helpotuksen tunne levisi Lhedan ajatuksiin. Pitkältä tuntuneen hetken jälkeen hän otti Markia kädestä kiinni ja he nousivat yhdessä katsomaan näköalaikkunasta avaruuteen toisiaan tiukasta kädestä kiinni pitäen. Markin silmistä loisti valo, joka kertoi siitä, että hän rakasti Lhedaa. Se kertoi siitä, että toivoa oli vielä jäljellä. Se kertoi siitä, että hän oli jo antanut Lhedalle kaiken anteeksi. Oli aika jatkaa matkaa. Yhdessä he valmistautuivat ottamaan seuraavan askeleen. Yhdessä he avasivat aulassa olevan seinän sinetin ja astuivat askeleen eteenpäin. Yhden, toisen ja kolmannen. Edessä avautuva näkymä sai heidän molempien hengen salpautumaan.